

มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา

Course Specification

0111262 พัฒนาการวรรณคดีไทย
(Thai Literary Development)

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร่วมกับคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

0111262 พัฒนาการวรรณคดีไทย 3(3-0-6)
Thai Literary Development

พัฒนาการของวรรณคดีไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบัน ลักษณะเด่นของวรรณคดีไทยแต่ละสมัย รวมทั้งอิทธิพลที่มีต่อกันระหว่างวรรณคดี สังคม และวิถีชีวิตคนไทย

The development of Thai literature of The Sukhothai period through to the present day; dominant characteristics of Thai literature of each period as well as inter-influences of literature, society and ways of life of Thai people

2. ประเภทของรายวิชา

- ศึกษาทั่วไป
 วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน
 วิชาเอกบังคับ
 วิชาเอกเลือก
 วิชาโท
 วิชาเลือกเสรี

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อาจารย์วราเมษ วัฒนไชย
อาจารย์ผู้สอน อาจารย์วราเมษ วัฒนไชย

4. ปีการศึกษา/ ภาคการศึกษา/ กลุ่มผู้เรียน

ปีการศึกษา 2567 ภาคการศึกษาที่ 2 ชั้นปีที่ 3 กลุ่ม S101

5. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

ตุลาคม 2567

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

- 1.1 เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์งานวรรณคดีในแต่ละสมัย
- 1.2 เพื่อศึกษาลักษณะร่วมและลักษณะเด่นของวรรณคดีในแต่ละสมัย
- 1.3 เพื่อให้ทราบถึงการสืบทอดขนบและการสร้างสรรค์ชิ้นใหม่ของวรรณคดีในแต่ละสมัย
- 1.4 เพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการของวรรณคดีไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

เพื่อให้รายวิชามีความทันสมัย สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	ภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
45 ชั่วโมง/ภาคการศึกษา	-	90 ชั่วโมง/ภาคการศึกษา

คำชี้แจง : ภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่องทางที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

จัดเวลาไว้ให้นิสิตขอพบได้ 3 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์

ห้องพักอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ชั้น 6 ห้อง 13613

โทรศัพท์ - 0936290196

E-Mail - warames@tsu.ac.th

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1	<p>-แจกประมวลวิชา อธิบายรายวิชา ความมุ่งหมาย เนื้อหา แผนการสอนและวิธีการประเมินผล</p> <p>-ทบทวนความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวรรณคดี</p> <p>☐ ความหมายของวรรณคดี</p> <p>☐ ที่มาและกำเนิดของวรรณคดี</p> <p>☐ ธรรมชาติของวรรณคดี</p> <p>☐ ลักษณะของวรรณคดี</p> <p>☐ องค์ประกอบของวรรณคดี</p>	3		<p><u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u></p> <p>1. ผู้สอน : ชี้แจงคำอธิบายรายวิชา เนื้อหาวิชาแนวการสอน ประมวลรายวิชาแผนการเรียนรู้การประเมินผล การเรียน และมอบหมายรายงานกลุ่มประจำวิชาเกี่ยวกับพัฒนาการของวรรณคดีไทยด้านใดด้านหนึ่งตามที่นิสิตสนใจ</p> <p>2. ผู้สอน : บรรยาย</p> <p>3. ผู้เรียน : ร่วมศึกษาเรียนรู้และแสดงความคิดเห็น</p> <p><u>สื่อที่ใช้</u></p> <p>1.ประมวลรายวิชาและแผนการเรียนรู้การสอน</p> <p>2. เอกสารประกอบการสอน</p> <p>3. การนำเสนอผลงานประกอบ การสอนด้วย Power point</p>	วราเมษ
2	<p>-ลักษณะของวรรณคดีไทย</p> <p>-ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์วรรณคดีไทย</p>	3		<p><u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u></p> <p>1. ผู้สอน : บรรยาย</p> <p>2. ผู้สอน : ร่วมศึกษา เรียนรู้ และแสดงความคิดเห็น</p> <p>3. ผู้เรียน : ร่วมศึกษาเรียนรู้ สรุปความรู้ และแสดงความคิดเห็น</p> <p><u>สื่อที่ใช้</u></p> <p>1. เอกสารประกอบการสอน</p> <p>2.การนำเสนอผลงานประกอบ การ</p>	วราเมษ

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
				สอนด้วย Power point	
3-5	<p>วรรณคดีสมัยสุโขทัย</p> <p>☐ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์งานวรรณคดีในสมัยสุโขทัย</p> <p>☐ วรรณคดีสมัยสุโขทัย (ศึกษาทุกเรื่อง และเลือกศึกษาบางเรื่องโดยละเอียด)</p> <p>☐ ลักษณะเด่นของวรรณคดีสมัยสุโขทัย</p> <p>☐ อิทธิพลของวรรณคดีสุโขทัยที่มีต่อสังคม วิถีชีวิต และวรรณคดีสมัยต่อมา</p>	9		<p><u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u></p> <p>1. ผู้สอน : บรรยาย</p> <p>2. ผู้สอน : ร่วมศึกษา เรียนรู้ และแสดงความคิดเห็น</p> <p>3. ผู้เรียน : ร่วมศึกษาเรียนรู้ อ่านตัวบทวรรณคดีตามที่ได้รับมอบหมาย สรุปความรู้ และแสดงความคิดเห็น</p> <p><u>สื่อที่ใช้</u></p> <p>1. เอกสารประกอบการสอน</p> <p>2. การนำเสนอผลงานประกอบการสอนด้วย Power point</p> <p>3. ชมวีดิทัศน์เรื่อง “สุโขทัย” และ “ศิลาจารึกหลักที่ 1”</p>	วราเมฆ
6-8	<p>วรรณคดีสมัยอยุธยาตอนต้น</p> <p>☐ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์งานวรรณคดีในสมัยอยุธยาตอนต้น</p> <p>☐ วรรณคดีสมัยอยุธยาตอนต้น (ศึกษาทุกเรื่อง และเลือกศึกษาบางเรื่องโดยละเอียด)</p> <p>☐ ลักษณะเด่นของวรรณคดีสมัยอยุธยาตอนต้น</p> <p>☐ อิทธิพลของวรรณคดีสุโขทัยที่มีต่อวรรณคดี</p>	9		<p><u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u></p> <p>1. ผู้สอน : บรรยาย</p> <p>2. ผู้สอน : ร่วมศึกษา เรียนรู้ และแสดงความคิดเห็น</p> <p>3. ผู้เรียน : ร่วมศึกษาเรียนรู้ อ่านตัวบทวรรณคดีตามที่ได้รับมอบหมาย</p> <p style="text-align: center;">: แบ่งกลุ่มศึกษาวรรณคดีสมัยอยุธยา กลุ่มละหนึ่งเรื่อง</p> <p><u>สื่อที่ใช้</u></p> <p>1. เอกสารประกอบการสอน</p> <p>2. การนำเสนอผลงานประกอบการสอนด้วย Power point</p>	วราเมฆ

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
	สมัยอยุธยาตอนต้น ☐ อิทธิพลของวรรณคดี สมัยอยุธยาตอนต้นที่มี ต่อสังคม วิถีชีวิต และ วรรณคดีสมัยต่อมา				
9-11	วรรณคดีสมัยอยุธยา ตอนกลาง-ตอนปลาย ☐ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ การสร้างสรรคงาน วรรณคดีในสมัยอยุธยา ตอนกลาง-ตอนปลาย ☐ วรรณคดีสมัยอยุธยา ตอนกลาง-ตอนปลาย (ศึกษาทุกเรื่อง และ เลือกศึกษาบางเรื่องโดย ละเอียด) ☐ ลักษณะเด่นของ วรรณคดีสมัยอยุธยา ตอนกลาง-ตอนปลาย ☐ อิทธิพลของวรรณคดี สุโขทัยและวรรณคดี สมัยอยุธยาตอนต้นที่มี ต่อวรรณคดีสมัยอยุธยา ตอนกลาง-ตอนปลาย ☐ อิทธิพลของวรรณคดี สมัยอยุธยาตอนกลาง- ตอนปลายที่มีต่อสังคม วิถีชีวิต และวรรณคดี สมัยต่อมา	9		<u>กิจกรรมการเรียนการสอน</u> 1. ผู้สอน : บรรยาย 2. ผู้สอน : ร่วมศึกษา เรียนรู้ และ แสดงความคิดเห็น 3. ผู้เรียน : ร่วมศึกษาเรียนรู้ อ่านตัว บทวรรณคดีตามที่ได้รับมอบหมาย : สรุปความรู้ นำเสนอหน้า ชั้นเรียนเกี่ยวกับวรรณคดีสมัยอยุธยา ตามที่ได้รับมอบหมายกลุ่มละหนึ่งเรื่อง แลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็น <u>สื่อที่ใช้</u> 1. เอกสารประกอบการสอน 2. การนำเสนอผลงานประกอบ การ สอนด้วย Power point	วราเมษ

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
12	<p>วรรณคดีสมัยธนบุรี</p> <p>☐ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์งานวรรณคดีในสมัยธนบุรี</p> <p>☐ วรรณคดีสมัยธนบุรี (ศึกษาทุกเรื่อง และเลือกศึกษาบางเรื่องโดยละเอียด)</p> <p>☐ ลักษณะเด่นของวรรณคดีสมัยธนบุรี</p> <p>☐ อิทธิพลของวรรณคดีสุโขทัยและวรรณคดีสมัยอยุธยาที่มีต่อวรรณคดีสมัยธนบุรี</p> <p>☐ อิทธิพลของวรรณคดีสมัยธนบุรีที่มีต่อสังคมวิถีชีวิต และวรรณคดีสมัยต่อมา</p>	3		<p><u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u></p> <p>1. ผู้สอน : บรรยาย</p> <p>2. ผู้สอน : ร่วมศึกษา เรียนรู้ และแสดงความคิดเห็น</p> <p>3. ผู้เรียน : ร่วมศึกษาเรียนรู้ อ่านตัวบทวรรณคดีตามที่ได้รับมอบหมายสรุปความรู้ และแสดงความคิดเห็น</p> <p><u>สื่อที่ใช้</u></p> <p>1. เอกสารประกอบการสอน</p> <p>2. การนำเสนอผลงานประกอบการสอนด้วย Power point</p>	วราเมษ
13	<p>วรรณคดีสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น</p> <p>☐ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์งานวรรณคดีในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น</p> <p>☐ วรรณคดีสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น (ศึกษาภาพรวม และเลือกศึกษาบางเรื่องโดยละเอียด)</p> <p>☐ ลักษณะเด่นของ</p>	3		<p><u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u></p> <p>1. ผู้สอน : บรรยาย</p> <p>2. ผู้สอน : ร่วมศึกษา เรียนรู้ และแสดงความคิดเห็น</p> <p>3. ผู้เรียน : ร่วมศึกษาเรียนรู้ อ่านตัวบทวรรณคดีตามที่ได้รับมอบหมายสรุปความรู้ และแสดงความคิดเห็น</p> <p><u>สื่อที่ใช้</u></p> <p>1. เอกสารประกอบการสอน</p> <p>2. การนำเสนอผลงานประกอบการสอนด้วย Power point</p>	วราเมษ

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
	<p>วรรณคดีสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น</p> <p>☐ อิทธิพลของวรรณคดีสุโขทัยวรรณคดีสมัยอยุธยา และวรรณคดีสมัยธนบุรีที่มีต่อวรรณคดีสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น</p> <p>☐ อิทธิพลของวรรณคดีสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นที่มีต่อสังคมวิถีชีวิต และวรรณคดีสมัยต่อมา</p>				
14	<p>วรรณคดีไทยหลังรับอิทธิพลจากตะวันตก</p> <p>☐ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์งานวรรณคดีในสมัยนี้</p> <p>☐ วรรณคดีไทยหลังรับอิทธิพลจากตะวันตก (ศึกษาภาพรวมและเลือกศึกษาบางเรื่องโดยละเอียด)</p> <p>☐ ลักษณะของวรรณคดีไทยหลังรับอิทธิพลจากตะวันตก</p>	3		<p><u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u></p> <p>1. ผู้สอน : บรรยาย</p> <p>2. ผู้สอน : ร่วมศึกษา เรียนรู้ และแสดงความคิดเห็น</p> <p>3. ผู้เรียน : ร่วมศึกษาเรียนรู้ อ่านตัวบทวรรณคดีตามที่ได้รับมอบหมายสรุปความรู้ และแสดงความคิดเห็น</p> <p><u>สื่อที่ใช้</u></p> <p>1. เอกสารประกอบการสอน</p> <p>2. การนำเสนอผลงานประกอบการสอนด้วย Power point</p>	วราเมษ
15	<p>นำเสนอรายงาน และร่วมกันสรุปพัฒนาการในด้านต่างๆของวรรณคดีไทยตั้งแต่สมัย</p>	3		<p><u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u></p> <p>1. ผู้สอน : ร่วมศึกษา เรียนรู้ และแสดงความคิดเห็น</p>	วราเมษ

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
	สุขุขทัยจนถึงปัจจุบัน			3. ผู้เรียน : นำเสนอรายงาน ร่วม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และส่ง รายงานฉบับสมบูรณ์ <u>สื่อที่ใช้</u> 1. เอกสารประกอบการสอน 2. การนำเสนอผลงานของนิสิตด้วย Power	
16	สอบปลายภาค				
17					
รวม		45			

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- 9. ส่งระดับขึ้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- 11. อื่น ๆ ระบุ

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	หัวเรื่อง/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ ลักษณะการประเมิน	ลำดับที่ประเมิน	คะแนน
1	- ทบทวนความหมายของ วรรณคดี และ วรรณกรรม	- การอภิปราย - ชิ้นงานกลุ่ม - สอบปลายภาค	1	0

ลำดับ	หัวข้อเรื่อง/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	คะแนน
2	ลักษณะของวรรณคดีไทย -ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ วรรณคดีไทย	-การอภิปราย -ชิ้นงานกลุ่ม -สอบปลายภาค	2/16	20
3	วรรณคดีสมัยสุโขทัย	-การอภิปราย -ชิ้นงานกลุ่ม	5/16	10
4	วรรณคดีสมัยอยุธยาตอนต้น	-การอ่านเรื่องสั้น และสารคดี -ชิ้นงานกลุ่ม	8/16	10
5	วรรณคดีสมัยอยุธยาตอนกลาง-ตอนปลาย	-การอภิปราย -ชิ้นงานกลุ่ม -สอบปลายภาค	11/16	10
6	วรรณคดีสมัยธนบุรี	-การอภิปราย -ชิ้นงานกลุ่ม	12/16	10
7	วรรณคดีสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น	-สอบปลายภาค	16	10
8	วรรณคดีไทยหลังรับอิทธิพลจากตะวันตก	-สอบปลายภาค	16	10
9	รายงานและการนำเสนองาน		15	10
10	ความตั้งใจและการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	-การเข้าชั้นเรียน -การส่งงาน -การมีส่วนร่วมในการ เรียน -การทำงานร่วมกับ ผู้อื่น	1-15	10
คะแนนรวม				100

วิธีการตัดเกรด อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)
 อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

วัชรีย์ รมยะนันท์. (2540). วิวัฒนาการวรรณคดีไทย. กรุงเทพฯ :โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2543). เอกสารการสอนชุดวิชาพัฒนาการวรรณคดีไทย. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2526). เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 4:วรรณคดีไทย. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

ดวงมน จิตรจันทน์. (2540). คุณค่าและลักษณะเด่นของวรรณคดีไทย สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น. กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ตรีศิลป์ บุญขจร. (2523). นวนิยายกับสังคมไทย(2475-2500). กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์.

ทิพย์สุนทร อนันต์บุตร.(2523). วรรณกรรมรัตนโกสินทร์ 2 (รัชกาลที่ 5-รัชกาลที่ 7). กรุงเทพฯ :ภาควิชา

ภาษาไทยและภาษาตะวันออก มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต.(2544). วรรณคดีอยุธยาตอนต้น : ลักษณะร่วมและอิทธิพล. กรุงเทพฯ :โครงการ

เผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชลธิรา สัตยวัฒน์.(2524). เบิกฟ้าวรรณกรรม ๓ : วัฒนธรรมทางวรรณศิลป์ในสมัยอยุธยาตอนต้น.

กรุงเทพฯ: นวลจันทร์.

น้อมนิจ วงศ์สุทธิธรรม. (2524). วรรณกรรมสุโขทัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สิทธา พิณีภูวดล. (2525). วรรณกรรมสุโขทัย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

เอมอร ชิตตะโสภณ. (2539). จารีตนิยมทางวรรณกรรมไทย: การศึกษาวิเคราะห์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ:

ต้นอ้อ แกรมมี.